

OTE, a.s.

Jihlavská 1558/21, 140 00 Praha 4

Kontakt pro média / Zuzana Váchalová, zvachalova@ote-cr.cz**Čtvrt století OTE na energetických trzích**

Operátor trhu OTE za 25 let své existence vybudoval systém, který koordinuje obchody s energiemi za miliardy korun a přispívá k vyšší efektivitě trhů.

Když v dubnu 2001 vznikala akciová společnost OTE, česká energetika stála na prahu zásadní proměny. Liberalizace trhů s elektřinou a plynem vyžadovala vznik nezávislého hráče, který by pro všechny účastníky trhu zajistil transparentní pravidla hry. Dnes, po čtvrt století, se z původně lokální firmy stal klíčový hráč nejen českého, ale i evropského energetického trhu

Cesta k evropské špičce

OTE začínal v roce 2002 se základní agendou - zúčtováním odchylek na trhu s elektřinou a organizováním prvních krátkodobých trhů.

„Šlo o skutečný začátek. Museli jsme vybudovat systémy, které v Česku dosud neexistovaly, a provázat s procesy právě otevíraného trhu s elektřinou“ popisuje první kroky místopředseda představenstva Igor Chemišinec.

O dva roky později byl spuštěn vnitrodenní trh s elektřinou a v roce 2005 přibýly záruky původu elektřiny a rejstřík obchodování s emisními povolenkami. To byly oblasti, které tehdy znala jen velice úzká skupina odborníků.

V letech 2009 až 2012 následovala další vlna novinek. Došlo k prvnímu mezinárodnímu propojení denního trhu s elektřinou, konkrétně mezi Českem a Slovenskem, OTE rozšířil svoji působnost i na trh s plynem a začal sehrávat významnou roli v oblasti administrace podporovaných zdrojů energie a s tím spojených datových a finančních toků.

K pevnému ukotvení českého operátora v evropské energetické architektuře významně přispělo získání statutu Nominovaného organizátora trhu s elektřinou (NEMO). Rolí i funkcí ale postupně dál přibývalo, rozšiřovala se nabídka služeb, posilovalo se obchodní propojení a integrace s ostatními evropskými trhy se prohlubovala.

„V posledních dvou letech je to například zavedení vnitrodenních aukcí či zkrácení obchodní periody obchodovací a zúčtovací periody na trhu s elektřinou na patnáct minut,“ říká předseda představenstva Michal Puchel.

Postupná cesta k jednotnému trhu

Na začátku nového milénia bylo jasné, že trh s elektřinou a plynem bude procházet novou transformací a bez rozvoje mezinárodní spolupráce to nepůjde. I proto OTE postupně budoval propojování se

sousedními zeměmi a dnes je český trh s elektřinou plně integrován do jednotného evropského denního (SDAC) i vnitrodenního trhu (SIDC). Začalo to v roce 2009 propojením se Slovenskem, následovalo Maďarsko, Rumunsko a pak téměř celá Evropská unie.

„Implicitní alokace přeshraničních kapacit znamená, že český průmysl či domácnosti mohou těžit z nejlevnější elektřiny dostupné v Evropě, aniž by jejich dodavatelé museli řešit složité nákupy přenosových kapacit,“ vysvětluje princip market couplingu Chemišinec.

V praxi to znamená, že v roce 2025 se na trzích OTE zobchodovalo 38,68 TWh elektřiny, z toho 31,99 TWh na denním trhu s elektřinou, na kontinuálním vnitrodenním trhu 5,90 TWh a 0,78 TWh na vnitrodenních akcích s elektřinou. Pro srovnání, roční netto spotřeba České republiky činí zhruba 60 TWh.

Zatímco ve světle reflektorů bývá hlavně elektřina, významnou součástí činnosti OTE je také plynárenská agenda. Od roku 2010 operátor vyhodnocuje odchylky na trhu s plynem a organizuje vnitrodenní trh, na kterém se v roce 2025 zobchodovalo 3,79 TWh plynu.

Zelená revoluce stojí na datech

Rozvoj obnovitelných zdrojů v posledních letech mění tuzemskou i evropskou energetiku od základů. Namísto několika jednotek velkých elektráren jsou v síti desítky tisíc malých zdrojů. A OTE v jejich řízení a podpoře plní nezastupitelnou a klíčovou roli.

OTE například zajišťuje výplatu podpory tisícům výrobců elektřiny ze slunce, větru či biomasy. Za rok 2025 vyplatil přes 43 miliard korun. Registrovaných zdrojů je dnes přes 37 tisíc, z toho více než 32 tisíc fotovoltaických elektráren s celkovým instalovaným výkonem přes 21,5 GW.

Vyplácení podpory v oblasti zelené energetiky se vhodně doplňuje s nabídkou už zmiňovaných environmentálních produktů, které rozvoj čistých zdrojů dále posilují. Objem i spektrum záruk původu, vydávaných a administrovaných OTE, postupně roste. Zatímco dříve se trh zaměřoval především na elektřinu z obnovitelných zdrojů, dnes OTE vydává záruky původu také pro biometan a teplo, čímž reaguje na vývoj evropské legislativy i na rostoucí poptávku trhu po transparentních environmentálních informacích.

Další významnou oblastí je správa rejstříku emisních povolenek v České republice. Tento registr je zásadním prvkem systému obchodování s emisními povolenkami a umožňuje evidenci, převody i vyřazování povolenek v rámci evropského systému EU ETS.

Co přinese budoucnost?

Energetika se neustále vyvíjí a spolu s ní se mění i role operátora trhu. Některé transformace byly přirozené - s rostoucí komplexitou energetiky se zvyšuje například i náročnost na IT systémy. OTE musí nepřetržitě, 24 hodin denně a sedm dní v týdnu, zpracovávat obrovské objemy dat z distribučních soustav, obchodních pokynů, organizovat aukce v řádu sekund a současně zajišťovat kybernetickou bezpečnost kritické infrastruktury.

Další transformace jsou řízené a mnohem hlubší. Operátor trhu zvládl přechod energetiky na decentralizované zdroje. Dopady této stále probíhající přeměny se ale začínají naplno projevat až nyní – mimo jiné skrze rostoucí cenovou volatilitu. Na tyto výkyvy OTE reagoval například zavedením již zmiňovaných 15minutových obchodních a vyhodnocovacích intervalů.

Zelená transformace stále pokračuje. Roste význam elektromobility, která klade stále větší požadavky na celou síť, bude nutná integrace trhu s vodíkem a rozšiřuje se i spektrum vydávaných záruk původu.

„OTE byl v uplynulých dvaceti pěti letech klíčovým partnerem účastníků trhu a výrazně jim pomohl zvládnout liberalizaci i zavádění nových ekologických nástrojů. Stejně silnou roli chceme hrát i do budoucna. Naším klientům a partnerům budeme i nadále spolehlivou oporou a aktivním průvodcem při řešení výzev, které je v dalších letech čekají,“ uvedl šéf společnosti Michal Puchel.

OTE, a.s.

OTE, a.s., je držitelem licence na činnosti operátora trhu, která zahrnuje trh s elektřinou a plynem v ČR. Energetickým regulačním úřadem je ustanoven Nominovaným organizátorem trhu s elektřinou (NEMO), který zajišťuje jednotné propojení denních a vnitrodenních trhů. Působí jako Národní správce rejstříku obchodování s povolenkami.

Jako operátor trhu a nominovaný organizátor trhu s elektřinou zajišťuje OTE mimo jiné organizaci obchodování na denním, vnitrodenním trhu s elektřinou a na vnitrodenním trhu s plynem v České republice a v této činnosti se spolupodílí na organizaci jednotného unijního trhu s elektřinou. Provádí zúčtování a finanční vypořádání odchylek mezi smluvními a skutečnými hodnotami dodávek a odběrů elektřiny a plynu a zajišťuje administrativní změnu dodavatele obou komodit. Účastníkům trhu s elektřinou a plynem v ČR dále poskytuje nepřetržité zpracování a výměnu dat a podklady pro jejich činnost na trhu s elektřinou a trhu s plynem a provádí reporting obchodních dat z krátkodobých trhů OTE do databáze Agentury pro spolupráci energetických úřadů (ACER).

Jménem České republiky a na její účet dodává subjektům zúčtování nebo od nich odebírá plyn při přijímání nebo poskytování mezinárodní pomoci v plynárenství. Administruje a vyplácí úhradu vyrovnávací platby podle zákona o opatřeních k přechodu České republiky k nízkouhlíkové energetice. Je zodpovědný za administraci systému pro vyplácení podpory podporovaných zdrojů energie. Vydává a eviduje záruky původu energie a vede evidenci plnění využití obnovitelných zdrojů v dopravě. Zajišťuje mnoho dalších činností přispívajících k rozvoji energetického sektoru v České republice a Evropě.

Více informací naleznete na www.ote-cr.cz.